

דברי משיח

ה'תשי"ג

התוועדות ש"פ לך לך, י"ג מרחשון

מכבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

ה' תהא שנת חירות עצמות

קט"ו שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' לך לך – הננו מוציאים לאור "הנחה" ויומן מהתוועדות ש"פ לך לך, י"ג מרחשון ה'תשנ"ג – תדפיס מיוחד מתוך "דברי משיח – ה'תשנ"ג".
בתור הוספה, באו בסוף הקונטרס "פנינים" נבחרים מחלוקת הדולרים לצדקה ביום ראשון, י"ד מרחשון ה'תשנ"ג (הר"ד המלא יתפרסם אי"ה בכרך השייך לתקופה זו).

*

אודות המעלות שבסדרה זו, ואופן עריכת השיחות¹ והיומן² – ראה בארוכה ב"פתח דבר" ל"דברי משיח" ה'תשנ"ב חלק ראשון.

*

מבין שלל השיחות שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תש"י-תשנ"ב (ולפני כן), ת"ל זכינו שרובן ככולן נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנו ריבוי שיחות שטרם ראו אור מעולם, וזוה בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנ"ש והתמימים: אנא, מי שבידו הנחות ורשימות משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכן ר"ד בעת חלוקת השטרות לצדקה או "יחידות" וכיו"ב, ויומנים מ"בית חיינו" (ובמיוחד מהשנים תשמ"ח-תש"נ), שיואל לשלחן למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהן את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלמה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

"המכון להפצת תורתו של משיח"

ימות המשיח,
ג' מרחשון, ה'תשע"ח (ה' תהא שנת חירות עצמות),
קט"ו שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

1) השיחה הנוכחית נערכה ע"י שילוב ב' הנחות (ה"ר"ד" שי"ל ע"י מערכת "פאקס אַ שיחה", וה"תוכן קצר שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים"), ונוספו בה פרטים מה"השלמות" לשיחה המוגהת שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים" וע"י "ועד הנחות בלה"ק", ומ"תקציר" ההתוועדות שנרפס בגיליון "בית חיינו". לשלימות הענינים המבוארים בשיחה, יש לעיין בשיחה המוגהת (סה"ש תש"ג ח"א ע' 96 ואילך).

2) היומן נערך ע"פ גיליון "בית חיינו" שי"ל בשעתו, ויומן פרטי של הרה"ת ר' ש.ז.ה. שי' (הנרפס בס' "שנת ניסים בבית חיינו").

בס"ד. התוועדות ש"פ לך לך, י"ג מרחשון ה'תש"נ

הנחה בלתי מוגה

— שיחה א' —

[כשנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות ניגנו "השנה תהא שנת ניסים". אחרי שבירך על היין ניגנו "שיר מזמור לבני קורח"].

א. פרשתנו פותחת בציווי ה' אל אברהם "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך"¹, שבזה התחילה תקופה חדשה בחיי אברהם.

כלומר, אע"פ שגם לפני זה עבד אברהם את הקב"ה בכל כחותיו במקומו (בארצו ובמולדתו), החל מגיל שלוש שנים כשהכיר את בוראו², ובשלימות יותר (הכרה נעלית יותר) בהיותו בן ארבעים שנה³ (ומ"ח שנה⁴ וכו', כשאר הדיעות בזה)⁵, ועד לשלימות העבודה בן שבעים שנה⁶ (ושבעים וחמש שנה⁷), כמבואר בחסידות⁸ שאז היא שלימות השבע מדות כפי שכל אחת כלולה מעשר וכו' (וחמש רומז על מקור המדות (שכל), או על הסך-הכל של המדות) – הנה אחרי כל זה, מצוה אותו הקב"ה "לך לך", כי תכלית השלימות היא דוקא כשיצא אברהם ממצויאותו הוא והלך "אל הארץ אשר אראך", שעיי"ז נעשתה ונפעלה אצל אברהם הליכה ועלי' לדרגא ושלימות נעלית יותר שלא בערך כלל.

ב. ענין זה מהוה יסוד בסדר החיים של עם ישראל, שמהותם מתבטאת ומודגשת בציווי זה לאברהם אבינו, היהודי הראשון: "לך לך . . אל הארץ אשר אראך".

וביאור ההוראה מזה בעבודת כל אחד מישראל:

מבואר בחסידות⁹, שג' הענינים ד"ארצך" ו"מולדתך" ו"בית אביך" כוללים כל פרטי חיי האדם: "ארצך" קאי על הטבעיות (הארציות) של האדם; "מולדתך" קאי על ההרגלים של האדם הנולדים בו במשך תקופת ילדותו וגידולו; ו"בית אביך" קאי על שלימות האדם כשנתגדל ונעשה לאיש, בדוגמת "בית אביך".

מ. הערת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשיחת ש"פ וירא תשמ"ג (התוועדות ח"א ע' 480). לקו"ש (חל"ה) לך לך שנה זו הערה 10. וש"נ. ועוד.

(7) פרשתנו שם.

(8) תו"א פרשתנו יא, ד. תו"ח פרשתנו צ, ב ואילך. אוה"ת פרשתנו תתרפ, ב.

(9) ראה סד"ה לך לך תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 95). לקו"ש ח"כ ס"ע 59. וש"נ.

(1) יב, א.

(2) נדרים לב, סע"א. ב"ר פ"ל, ח. וש"נ.

(3) רמב"ם הל' ע"ז פ"א ה"ג.

(4) ב"ר שם. וש"נ.

(5) ראה בכ"ז לקו"ש ח"כ ס"ע 5-14. וש"נ.

(6) ראה תוד"ה וגמירי – ע"ז ט, א. דעת זקנים מבעה"ת פרשתנו (לך לך) שם, ד. וראה פרש"י בא יב,

ובפרטיות יותר – ג' ענינים אלו הם הכחות הכלליים שבכל אדם: "ארצך" קאי על רצון האדם; "מולדתך" קאי על מדותיו הנולדים מן השכל¹⁰; ו"בית אביך" קאי על המוחין של האדם, שהוא ה"אב" ("אביך") המוליד את המדות¹⁰, ועל שם זה נקרא האדם "בית אביך", כי הבן נמשך ממוח האב¹¹.

ובכל ג' ענינים אלו צריך להיות "לך לך", שבזה מתבטא ענינו של יהודי, שמבלי הבט על שלימות מציאותו – צריכה להיות אצלו תמיד הליכה ("לך לך") ממעמדו ומצבו שלפני זה, והיינו שעליו לעזוב את רצונותיו ("ארצך") ואת מדותיו ("מולדתך") ואת ההבנה והשגה שלו ("בית אביך"); הוא צריך לעבוד עם עצמו ("ארבעטן מיט זיך") לעזוב ולצאת ("אָוועקגיין און אַרויסגיין") ממציאותו הוא, וללכת "אל הארץ אשר אראך" – להתמסר בכל מציאותו אל הקב"ה.

כלומר: אע"פ שגם בדרגות אלו עבודתו היא בתכלית השלימות, שהרי טבעו ומציאותו של יהודי ("ארצך" ו"מולדתך" ו"בית אביך") הוא קדושה, הקשורה ומיוחדת עם אלקות, שהרי כל יהודי הוא בעצם טבעו ומהותו "חלק אלוהה ממעל ממש"¹² – בכל זאת, כיון שזה קשור עם מציאותו הוא, הרי עליו לצאת וללכת מכל הענינים שלו (טבעו, מדותיו ושכלו), ולעלות לדרגה נעלית שלא בערך כלל – "אל הארץ אשר אראך", מבלי לדעת אפילו אל איזה "ארץ" צריך ללכת¹³, ומבלי לדעת טבע הארץ ההיא – כי הוא מתמסר לגמרי אל רצונו של הקב"ה – "אל הארץ אשר אראך".

וענין זה מהוה הוראה כללית בעבודתו של ישראל: יהודי צריך לדעת ("אָ איד דאַרף וויסן"), שלכל לראש, מכיון שהוא יהודי – אומר אליו הקב"ה "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך": צא מהמציאות שלך, והתמסר להקב"ה ("גיי אָוועק פון דײַן מציאות, און גיב זיך איבער צו דעם אויבערשטן")¹⁴!

ג. ויש לומר, שלהוראה זו ניתוסף תוקף ועילוי מיוחד בשבת פרשת לך לך בשנה זו – תש"נ, כפי שהתקבל בתפוצות ישראל שהר"ת שלה הוא "תהא שנת ניסים":

כללות¹⁵ ענין הניסים הוא הרמה ועלי' בהטבע, דוגמת "לך לך מארצך גוי", היינו הליכה שלא בערך מטבע ומדות ושכל שלו לפני זה. ובזה גופא – "ניסים" לשון רבים, וכלשון הכתוב "ארים ניסי על ההרים"¹⁶, היינו עלי' אחרי עלי' (למעלה גם מ"הרים"), כי גם לאחר שמתעלה ממעמדו ומצבו, הרי כשנעשית עלי' זו חלק ממציאותו, הרי זה "ארצך וגוי"; וצריך להיות – "לך לך", "עולם חדש"⁴.

(14) בכ"ז – ראה גם לקו"ש ח"א ע' 18. חט"ו ע' 91.

ח"כ ע' 59. חכ"ה ע' 52.

(15) בהבא לקמן – ראה גם שיחת ליל ד' דחה"ס.

(16) ע"פ ישע"י מט, כב. ראה סהמ"צ להצ"ע עג, א.

סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 371 הערה 19. וש"נ.

(10) ראה תניא פ"ג.

(11) ראה שם פ"ב.

(12) שם (כריש הפרק).

(13) ראה פרש"י פרשתנו שם, ב (ד"ה אל הארץ אשר

אראך).

וזוהי כללות העבודה של שנה זו¹⁷, שהנהגת כאו"א מישראל צריכה להיות הנהגה ניסית, היינו שירים את עצמו ("ער זאל זיך אויפהויבן") וירים את כל בני ביתו ואת כל חלקו בעולם – לפעול בהם קיום הציווי "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

ד. כאמור, הוראה זו היא הן בנוגע לעבודתו עם עצמו, והן בהשפעתו על סביבתו וחלקו בעולם, ולכל לראש – על בני ביתו ומשפחתו, שכולם יקיימו הציווי ד"לך לך גו". וכפי שמצינו¹⁸ אצל אברהם אבינו, שקיים הציווי "לך לך" לא רק בעצמו, אלא לקח איתו את שרה וגם את לוט בן אחיו.

ואע"פ שבהמשך הדרך נפרד לוט מאברהם והתיישב בסדום¹⁹, שזה הי' בקצה ההפכי מאברהם כמ"ש²⁰ "אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה" – בכל זאת גם אז אברהם פקח עינו לשמור עליו (ועד שהלך להצילו משוביו)²¹ [וכמודגש גם בדיוק לשונו "אם השמאל ואימינה גו", שזה מורה על יחס וקירוב ביניהם²¹ – ימין ושמאל של שטח אחד (משא"כ אם אין שום שייכות ויחס ביניהם, אי אפשר לומר על זה ימין ושמאל)].

ועד שהשפעתו של אברהם וה"לך לך" . אל הארץ אשר אראך" פעלה על לוט גם כשהי' בסדום, כפי שזה התבטא בהתנהגותו שם שעסק בהכנסת אורחים, עד כדי מסירת נפש (כמסופר להלן בארוכה בפרשת וירא²²).

[ועפ"ז יש לבאר התמי' בהנהגת לוט שהכניס אורחים. דלכאורה, הכנסת אורחים של לוט היתה קשורה עם סכנת נפשות, כידוע הנהגת אנשי סדום ועמורה, שכל מי שעושה שם איזה פעולה בצדקה וחסד – "אחת דתו"²³! וא"כ צריך ביאור: מדוע מסר לוט את נפשו והכניס אורחים, אף שהכנסת אורחים אינה בגדר "יהרג ואל יעבור"?

יתר על כן: כתב הרמב"ם²⁴ (פסק דין להלכה) שבנוגע לכל מצוות התורה "יעבור ואל יהרג" (חוץ משלוש עבירות²⁵), "ואם מת ולא עבר הרי זה מתחייב בנפשו". ועפ"ז צריך ביאור ביותר, לא רק למה הכניס לוט אורחים, אלא, איך הי' מותר בכלל להכניס אורחים בשעה זו!?

ועוד זאת: כל האמור לעיל הוא גם לאחר מתן תורה, אבל לוט הי' קודם מתן תורה, קודם כל הציווי על הענין דמסירת נפש בכלל, וקודם ביטול הגזירה ד"עליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה"²⁶, שאז לכאורה לא שייך הענין דמסירת נפש,

22 יט, א ואילך.

23 ל' הכתוב – אסתר ד, יא. וראה סנהדרין קט, ב.

24 הל' יסוה"ת פ"ה ה"א.

25 שם ה"ב.

26 תנחומא וארא טו. שמור"ר פ"ב, ג.

17 ראה גם מכתב כללי ו' תשרי (סה"ש תש"נ ח"ב ע' 723 ואילך).

18 פרשתנו שם, ד"ה.

19 שם יג, יא"ב.

20 שם, ט.

21 ראה פרש"י עה"פ.

דשלימות ענין מסירת נפש שייך דוקא כשהאדם למטה מוסר נפשו ומתאחד עם רצון ה' למעלה!

וע"פ הנ"ל, יש לומר הביאור בזה: תוכן ענין המסירת נפש הוא, שהאדם מוסר את כל נפשו ומציאותו (רצונו²⁷, שכלו ומדותיו) להקב"ה. וכיון שזה הי' יסוד הנהגתו של אברהם אבינו – "לך לך מארצך . . אל הארץ אשר אראך", שמסר נפשו ורצונו ("ארצך" מלשון רצון²⁸) אל רצון ה' ("הארץ אשר אראך"), כנ"ל, והנהגה זו השריש והנהיג גם אצל לוט (כנ"ל) – לכן נהג גם לוט באופן כזה, שמסר נפשו להכניס אורחים].

ה. ע"פ הנ"ל, יש לבאר מה שבהמשך הפרשה, לאחר הציווי לאברם "לך לך גו" – נצטוה אברם על מצות מילה: "וירא ה' אל אברם ויאמר אליו . . התהלך לפני והי' תמים, ואתנה בריתי ביני ובינך . . זאת בריתי . . המול לכם כל זכר"²⁹.

שלימות העבודה ד"לך לך מארצך . . אל הארץ אשר אראך" באה לידי ביטוי במצות מילה, שענינה – שלימות הברית וההתאחדות של האדם ב"ברית עולם"³⁰ ונצחית עם הקב"ה, עד שאחדות זו חודרת גם בחלק הגשמי של האדם – "בבשרכם"³⁰, שנעשה חפצא של מצוה.

[ועפ"ז יש לבאר שבהשבעת אליעזר ע"י אברהם אמר לו "שים נא ידך תחת ירכי"³¹ – דלכאורה הרי זה היפך הצניעות, ועד ש"אמרו עליו על רבינו הקדוש שמעולם לא הושיט ידו תחת טבורו"³²? אלא הביאור הוא: מצות מילה היתה המצוה היחידה לפני מתן תורה שקדושתה חדרה גם בחפצא גשמי של העולם, ושבועה צריכה להיות בנקיטת חפץ של מצוה]³³.

ועד שנעשה החידוש בקיום מצות מילה של אברהם – שנאמר בה "וכרות עמו הברית"³⁴, שאברהם הי' מתיירא שהי' זקן, מה עשה הקב"ה, שלח ידו ואחז עמו שנאמר וכרות עמו הברית, לו לא נאמר אלא עמו³⁵. היינו, לא רק ש"הקב"ה עוזרו"³⁶, אלא שהקב"ה נעשה שותף עמו בהכריתת ברית. ושותפות זו היא למעלה מ"שותף להקב"ה במעשה בראשית"³⁷, דלמרות המעלה במעשה בראשית (שבעת ימי הבנין), הרי זה גדר מציאות העולם, ואילו העילוי ד"לך לך" הוא – ההליכה למעלה מטבע ומציאות העולם, עד שנעשה שותף עם הקב"ה במצוה ("וכרות עמו הברית").

(33) שבועות לח, ב. פרש"י עה"פ.

(34) נחמ"ט, ט, ח.

(35) פרש"י (ישן) פרשתנו שם, כה (מב"ר פמ"ט, ב).

(36) ל' חז"ל – קידושין ל, ב. ב"ב עה, רע"א.

(37) ראה שבת י, א. קיט, ב.

(27) ראה לקו"ש ח"ב ע' 456 ובהערה *9. וש"נ.

(28) ראה ב"ר פ"ה, ח. תו"א בראשית א, סע"ג.

(29) יז, אי"ב; י.

(30) שם, יג.

(31) חיי שרה כד, ב.

(32) ראה שבת קיח, ב.

ו. ולאחר קיום הציווי ד"לך לך גוי", "ויעבור אברם בארץ גוי" – נתגלה אליו הקב"ה: "וירא ה' אל אברם ויאמר גוי ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו"³⁸, דכיון שתוכנו של קיום הציווי "לך לך גוי" היא תכלית ההתאחדות עם הקב"ה, לכן זה בא לידי ביטוי בשלימות עי"ז ש"וירא ה' אל אברם", כידוע שע"י רא"י נעשית תכלית ההתאמתות³⁹, שע"י נעשית גם תכלית התאחדות האדם עם הדבר שרואה.

ועד"ז לאחר קיום אברהם מצות מילה (שע"י נעשתה ברית והתאחדות עולם עם הקב"ה) – "וירא אליו ה'" (כמסופר בהתחלת הפרשה שלאחרי זה⁴⁰).

ומעין זה נעשה גם אצל כאו"א מישראל, שהוא בנו של אברהם אבינו, שע"י העבודה באופן ד"לך לך . . אל הארץ אשר אראך", עבודה באופן נעלה שלא בערך (כנ"ל בארוכה) – זוכה ל"וירא אליו ה'", גילוי הקב"ה אליו. וכידוע סיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁴¹, שבהיותו בן ד' או ה' שנים נכנס אל זקנו הצ"צ בשבת פרשת וירא, והתחיל לבכות באמרו: מפני מה נראה ה' אל אברהם אבינו ולנו אינו נראה? וענה לו הצ"צ: כשיהודי צדיק מחליט למול את עצמו בהיותו בן תשעים ותשע, הרי הוא ראוי שהקב"ה יתגלה אליו.

ואע"פ שהוא ה' עדיין ילד ב"חדר", ועדיין לא ה' בכיתה גבוה שבה לומדים ש"ס ופוסקים וכו', אלא רק החל זה עתה ללמוד חומש, ובזה גופא – בתחילת החומש, פרשה השלישית בלבד [ונשאר עוד חמישים פרשיות, כידוע במספר הפרשיות (נ"ג)⁴²] – ולהעיר מהקשר לשנת החמישים] – מכל מקום בכה, אשר בכייתו של ילד הרי היא באמיתיות ("מיט אן אמת"): מדוע לא התגלה אליו הקב"ה (כפי שהתגלה לאברהם אבינו)?!

וסיפור זה מהוה הוראה לכאו"א מישראל, שכאו"א, אנשים נשים וטף, גם קטנים וקטני קטנים, כולל ילד קטן שעדיין לא הגיע לגיל חינוך, ועאכו"כ שאינו במדריגת אברהם אבינו – שייך הוא להרגיש תשוקה ולתבוע מדוע הקב"ה לא נראה אליו כמו לאברהם אבינו. ובפרט אחרי שעברו כל צער יסורי הגלות, ועסקו בהפצת המעיינות חוצה, ונמצאים ב"שנת ניסים"; ועד שנעשה בפועל "וירא אליו ה'", "ואע"ג דאיהו לא חזי מזליהו חזי"⁴³.

ז. ובפרט, שגילוי ה' לאברהם ה' ביום השלישי למילתו⁴⁴, שאז ה' לו צער מהמילה.

הערה 40.

42) ראה זח"א קד, ב (מהנ"ע). מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' א'רג. וש"נ.

43) מגילה ג, א. וש"נ.

44) ראה פרש"י עה"פ שבהערה 40.

38) פרשתנו יב, ז.

39) ראה לקו"ש ח"ו ע' 121. וש"נ.

40) וירא יח, א.

41) "היום יום" ט חשוך. וראה שיחת ש"פ וירא

תשנ"ב (דברי משיח ח"א ע' 306 ואילך), ובהנסמן שם

וצריך להבין בזה: לכאורה, הי' לאברהם תענוג הכי גדול כשמל את עצמו, שהרי זה הי' המצוה הראשונה שנצטווה מהקב"ה, ועי"ז נכנס ב"ברית עולם" עם הקב"ה (וכנ"ל גודל העילוי שבוזה), והגיע לשלימות ד"התהלך לפני והי' תמים" (כדאיתא במדרש⁴⁵ "התהלך לפני במצות מילה ובדבר הזה תהי' תמים, שכל זמן שהערלה כך אתה בעל מום"), וא"כ בודאי שלא הרגיש שום צער בזה [ובמכל שכן מזה שאפילו בנוגע לתענית חלום (שהוא רק על ענין של חלום) מצינו שאינו ענין של תענית וצער להאדם, אלא ענין של תענוג (שלכן מותר להתענות בשבת)⁴⁶]. ובכל זאת, מצינו ש"בא הקב"ה לבקר את החולה"⁴⁷ (ההיפך לגמרי מ"תמים")!

ועד שמזה למדנו מצות ביקור חולים, מכיון שבמצות מילה ישנו ענין של צער, כמוכּוּן גם מההלכה⁴⁸ שאין מברכים "שהחינו" על הברית משום "צערא דינוקא"⁴⁹.

והביאור בזה⁵⁰: בענין המילה (שלימות העבודה ד"לך לך מארצך . . אל הארץ אשר אראך"), יש שני פרטים: א) מחד – היציאה וההליכה "מארצך וממולדתך ומבית אביך", שבוזה מודגש ענין הצער (מצד טבע האדם), ב) "לך לך מארצך . . אל הארץ אשר אראך", היינו התאחדות מציאות האדם עם ה' ב"ברית עולם", ודבר זה הוא תענוג הכי גדול.

ח. ע"פ כל האמור יש לבאר גם המשך שלוש הפרשיות נח, לך לך, וירא – בעבודה:

תוכן פרשת נח הוא המבול שבא "לטהר את הארץ"⁵¹. וזוהי גם כוונת חז"ל שנח (אחר המבול) "עולם חדש ראה"⁴⁴, כי ע"י המבול נעשה חידוש בעולם, שנטהר ונתעלה למדריגה חדשה, עד שנקרא "עולם חדש" (אע"פ שגם לפני זה היתה הבריאה בתכלית השלימות⁵²).

ויש לומר, שענין זה של "עולם חדש" שנפעל ע"י המבול, בא לידי ביטוי בשלימות בציווי הקב"ה "לך לך מארצך גו", והיינו, דלמרות כל גודל העילוי שלו כמו שהי' לפני זה כנ"ל, נעשה אצלו "עולם חדש", הליכה ועלי' שלא בערך.

ומזה באים (פרשת) "וירא אליו ה'", וכנ"ל.

ויש לקשר זאת לזמן זה של חודש חשוון, שאז מתחילה כללות העבודה ד"ויעקב הלך לדרכו"⁵³, שאז צריך יהודי לקיים את הציווי "לך לך מארצך גו", לעשות מ"דרכו", דרך שלו, "ארצך גו" – דרכו של הקב"ה, "אל הארץ אשר אראך".

(50) ראה גם לקו"ש ח"י ע' 48. ועוד.

(51) תו"א ר"פ נח (ח, סע"ג).

(52) ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג.

(53) ל' הכתוב – ויצא לב, ב. ראה אגרות קודש

אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' קצד. לקו"ש ח"כ ע' 556 הערה ד"ה ויעקב הלך לדרכו. וש"נ. סה"מ בראשית ח"א ע' פו. וש"נ.

(45) הובא בפרש"י פרשתנו יז, א.

(46) טור ושו"ע אדה"ז או"ח סרפ"ח ס"ג. וראה המשך תרס"ו ע' ע.

(47) ב"מ פו, ב. פרש"י שבהערה 44.

(48) ראה אבודרהם ברכות שער ג. הגמ"י הל' מילה פ"ג ה"ג (בשם י"מ). וראה תוד"ה העושה – סוכה מו, א.

(49) כתובות ח, א.

וכפתגם הידוע של הצ"צ⁵⁴ "מאך דאָ (עשה כאן) ארץ ישראל", שיהודי צריך לעשות בכל מקום ומקום בעולם – "ארץ ישראל", "הארץ אשר אראך".

[ולהעיר, שבתחילת שנה זו (בערב ראש השנה) הסתיימו מאתיים שנה מאז יום הולדת הצ"צ⁵⁵, ובהמשך לזה אמר אדמו"ר הזקן (בראש השנה) את המאמר שנעשה אח"כ התחלת ספר התניא⁵⁶; ולכן, בשנה זו יש תוקף מיוחד ונתינת כח מיוחדת בכל הקשור לקיום הוראותיו של הצ"צ].

ט. כל הנ"ל מודגש במיוחד בתקופתנו זו, תקופת עקבתא דמשיחא, כשאנו עומדים מוכנים – "עמדו הכן כולכם"⁵⁷ – לקיומו של ציווי זה בפשטות ובפועל: "לך לך מארצך" – מחוץ לארץ, "אל הארץ אשר אראך" – לארץ הקודש, ושם גופא – לירושלים עיר הקודש, ולבית המקדש, ולקודש הקדשים.

ובפרט ע"י העבודה הנ"ל בזמן הגלות ד"מאך דאָ ארץ ישראל", ולא עוד, אלא שבזה נכלל גם הענין העיקרי דארץ ישראל – "מאך דאָ ירושלים עיר הקודש", והר הקודש, ובית המקדש, ועד גם קודש הקדשים, שע"ז נעשית כל מציאותו של יהודי במשך כל ימות השנה חדורה עם קדושת ארץ ישראל, ועד לדרגת הקדושה דקודש הקדשים.

ויש לקשר זה עם כך שלכאור"א מישאל (גם אלה שנמצאים לעת עתה בחוץ לארץ) יש חלק בארץ ישראל, ד' אמות⁵⁸ או אמה אחת⁵⁹ – שהענין ד"אמה (ר"ת "אלקינו מלך העולם"⁶⁰) אחת, בחי' היחידה, מתגלה וחודר בכל הד' אמות, הכוללים כל עניני האדם (כידוע⁶¹ בענין ד' אמות קונות לו⁶²), שנעשים חדורים בבחי' היחידה – מעין ודוגמת המעמד ומצב דכהן גדול (אחת בנפש) ביום הכיפורים ("אחת בשנה"⁶³) בקודש הקדשים (אחת במקום).

ולהעיר מהדעות⁶⁴ שלכהן גדול מותר ליכנס לקודש הקדשים ("בזאת יבוא אהרן אל הקודש"⁶⁵) בכל ימי השנה; ומכיון שהי' יכול להיכנס, בודאי שמזמן לזמן הי' נכנס לקודש הקדשים, גם ביום חול.

60) סד"ה צהר תעשה לתיבה תרצ"א (קה"ת, תשס"ד). הי"ש"ת (סה"מ הי"ש"ת (קה"ת, תשמ"ו) ס"ע פד). סה"מ בראשית ח"א ס"ע קלב. לקו"ש ח"א ע' 10. אגרות קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ח"א ע' מט. ועוד.

61) ראה קונטרס ענינה של תורת ההסידות ס"כ (ע' טז).

62) ב"מ, י א"ב.

63) ס"פ תצוה (ל, י). אחרי טז, לד.

64) ויק"ר פכ"א, ז. וראה רד"ל שם. וראה שמור"ר פל"ח, ח ובמפרשים שם. ובכ"מ.

65) אחרי שם, ג.

54) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח"א ע' תפה ואילך. לקו"ש ח"ב ס"ע 621. ח"י ע' 3. וראה בארוכה שיחת ש"פ פינחס תנש"א (דברי משיח ח"ד ע' 265 ואילך).

55) ראה ד"ה תקעו דערה"ה תשמ"ט (סה"מ ראש השנה ע' תכא). סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 712. ובכ"מ.

56) "היום יום" ו אדר שני. ובכ"מ.

57) אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח"ד ריש ע' רעט. "היום יום" טו טבת.

58) שו"ת מהר"ם בן ברוך (דפוס פראג) סתקל"ו. ובכ"מ – נסמנו בלקו"ש ח"כ ע' 309.

59) דרישה חו"מ ס"ז סקכ"ד.

ודוגמתו בעבודת כאו"א מישראל – שעניני החולין דיום חול נעשים (בלשון הידוע⁶⁶) "חולין שנעשו על טהרת הקודש", ועד לדרגת הקדושה של קודש הקדשים – "מי חטאת"⁶⁷, ועד לדרגה שלמעלה מקודש הקדשים (לא רק בבית ראשון, אלא גם לגבי "הבית . . . האחרון"⁶⁸ שגדול מבית ראשון⁶⁹).

וזה נעשה הכנה ל"זרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"⁷⁰, "לפני הוי' תטהרו"⁷¹ – בגאולה דלעתיד לבוא, מבחי' "לפני הוי'", למעלה משם הוי'⁷², שזהו (כמובן) גם לפני ולמעלה מהגבלות הזמן והמקום, ובמילא הרי זה נעשה תיכף ומיד ממש, ולא באופן דלעתידי לבוא אלא מיד עכשיו ("גלייך איצטער") ממש [אלא דמכיון שאין מילים אחרות לזה – אומרים שאין על זה מילים, כי זהו למעלה מכל המילים].

ויהי רצון – והוא העיקר – שתיכף ומיד ממש נלך "בנערינו ובזקנינו . . . בבנינו ובבנותינו"⁷³, "וכספם וזהבם אתם"⁷⁴, לארץ הקודש וכו'. ונעשית גם תכלית שלימות הגילוי ד"וירא אליו ה'" בפשטות ובפועל, ההתאחדות עם מי שעליו נאמר "אראך" (הקב"ה), כמ"ש⁷⁵ "ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך", בגאולה האמיתית והשלימה.

[אחרי שיחה זו ניגנו את מארש נפוליון].

– שיחה ב' –

י. מצינו אצל אברהם אבינו, שגם כאשר "וירא אליו ה'", הרי הוא הצטער על שאין לו אורחים, כי "הוציא הקב"ה חמה מנרתקה שלא להטריחו באורחים"⁷⁶, ועד שבשעת התגלותו אליו, שלח לו הקב"ה מלאכים בדמות אנשים כדי שיהיו לו אורחים ("לפי שראהו מצטער כו")⁷⁷.

וצריך להבין, מדוע נצטער אברהם שלא היו אורחים באים, בה בשעה ש"וירא אליו ה"?! אדרבה – ה' לאברהם לשמוח שאין לו אורחים שיבלבלו אותו מדובר עם הקב"ה! ובפרט דלהיות שזה ה' קודם מתן תורה, הרי האורחים היו בפשטות ערביים, וכיצד יתכן שאברהם הצטער על זה כאשר הוא נמצא ביחד עם הקב"ה?!

בתחלתו). וש"נ.

70) יחזקאל לו, כה.

71) אחרי שם, ל.

72) לקו"ת אחרי כו, ד.

73) בא י, ט.

74) ישעי' ס, ט.

75) שם ל, כ.

66) חגיגה יט, ב. וש"נ. וראה תו"א פרשתנו יג, א.

סידור (עם דא"ח) שער המילה קמה, ד ואילך. סהמ"צ להצ"צ, א. ועוד.

67) ראה חגיגה יח, ב (במשנה).

68) חגי ב, ט.

69) ראה זח"א כח, א. תקו"ז תיקון ח. וראה בארוכה ד"ה גדול יהי' כבוד הבית תשכ"ב (סה"מ אב-אלול

אלא הביאור בזה, ד"גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה"⁷⁶.

אמנם, זה גופא צריך ביאור – מנין ידע אברהם ש"גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה", שבגלל זה הצטער?

והביאור בזה, דמזה גופא ש"הוציא הקב"ה חמה מנרתקה שלא להטריחו באורחים", אע"פ ש"וירא אליו ה'" – הבין אברהם שגילוי הקב"ה אליו אינו מספיק כדי למנוע ממנו להתעסק עם האורחים, ומזה הבין ש"גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה", ולכן הוצרך הקב"ה להוציא חמה מנרתקה. ולכן הצטער אברהם שלא היו אורחים באים (הגם ש"וירא אליו ה'"), מפני שידע המעלה של הכנסת אורחים על קבלת פני השכינה. והנה, הענין ד"הכנסת אורחים" מודגש במיוחד בזמן זה, חודש מרחשון (ובפרט בשבת זו, שממנה מתברך⁷⁷ יום החמשה-עשר בחודש, שבו "קיימא סיהרא באשלמותא"⁷⁸ – השלימות דחודש מרחשון):

חודש תשרי "מרובה במועדות"⁷⁹, וממילא נמצאים כל ישראל הרבה זמן בתוך "בית ה'"⁸⁰ וכו', בדוגמת המצב ד"קבלת פני שכינה"; וכשמגיע חודש מרחשון, זהו בדוגמת המצב ד"הכנסת אורחים", שהרי בחודש זה חוזרים כולם לבתיהם הפרטיים, ואז הם מרגישים כמו "אורחים" בבתיים (נוסף לכך שהם ראויים ומוכנים לקבל אורחים בפשטות). ואף שמרגישים עצמם בתור "אורחים" בעולם, ומקומם האמיתי הוא "קבלת פני שכינה", עם כל זה, יש לדעת שתכלית הכוונה היא העבודה בעניני העולם המתחילה בחודש מרחשון – "גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה".

ולהוסיף, שחודש זה קשור לענין הגשמים (כידוע) – "מר(חשון)" מלשון "מר מדלי"⁸¹, טיפת מים, על שם התחלת ירידת הגשמים בשביל עבודת האדמה, שזה מורה על המשכת "גשמי ברכה" – כל הברכות בגשמיות וברוחניות, בריאות הגוף ובריאות הנשמה, בריאות הגשמיות ובריאות הרוחניות, ועד לשלימות דחנוכת בית המקדש השלישי, שיהי' בחודש מרחשון⁸² (כמדובר לעיל⁸³).

יא. המצוה דהכנסת אורחים מודגשת עוד יותר בשבת זו – כי בין המסובים כאן נמצאים גם אורחים שהגיעו לקראת שבת מכמה ערים ומדינות שונות ברחבי תבל, וזיכו אותנו במצוה הגדולה דהכנסת אורחים.

מדובראונוע) או"ח סקל"א ס"ח.

(80) תהלים כז, ד.

(81) ישעי' מ, טו. וראה פרי חדש אה"ע סקכו ס"ז.

(82) יל"ש מלכים רמז קפד (בסופו).

(83) שיחת ש"פ בראשית התוועדות א'.

(76) שבת קנז, א. שבועות לה, ב.

(77) ראה זח"ב סג, ב. פת, א.

(78) ראה זח"ח קנ, רע"א. ח"ב פה, רע"א. רטו, א.

ח"ג מ, ב. ועוד. וראה שמו"ר פט"ו, כו.

(79) ראה ב"י לטור או"ח סתצ"פ (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדה"ז או"ח שם ס"ב. הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"נ

וע"פ הנ"ל בגודל הענין דהכנסת אורחים, מובן, שיש לכבדם עכ"פ באמירת "לחיים", וכל הקהל יענה להם ויאחל להם (וכן יאחלו אחד לשני) "לחיים ולברכה", ו"לחיים טובים וארוכים", עד שעוברים מיד לחיים ארוכים ונצחיים דלעתיד לבוא, בתור נשמות בגופים בלי הפסק כלל, בגאולה האמיתית והשלימה.

ויהי רצון, שלאחר שהי' "לך לך מארצך גו'" (כפי שהי' אצל אברהם), יקויים אצלם הענין ד"וירא אליו ה'", ע"י ההוספה בכל עניני יהדות, תורה ומצוותי', הן בנוגע לעצמם והן בנוגע להשפעתם על אחרים. ועד שיהי' ניכר עליהם הענין ד"ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק"⁸⁴, שכאשר מביטים עליהם רואים מיד (בלי ענינים מיותרים) שניכר בהם "קלסתר פניו של אברהם"⁸⁵.

ובקרוב ממש נבוא כל ישראל, מכל מקום ומקום, בתור אורחים – לארץ הקודש, ולירושלים עיר הקודש, ולבית המקדש, וקודש הקדשים, ותושבי ארץ ישראל יקבלו את פנינו. ומובן גודל השמחה בפגישת "פנים חדשות"⁸⁶ – יהודים שלא ראו אחד את חברו ל' יום⁸⁷, ועאכו"כ י"ב חודש⁸⁷, ועאכו"כ באם לא ראה אותו אף פעם בחייו!

והשמחה תתבטא גם באמירת ושמיעת חידוש בתורה – חידוש שיצא מהסנהדרין היושבים בלשכת הגזית, ועד ל"תורה חדשה מאתי תצא"⁸⁸.

ואז תהי' הכנסת האורחים בתכלית השלימות (נוסף על הכנסת אורחים בנוגע לענינים רוחניים – חידושי תורה, כנ"ל) – גם בנוגע לענינים גשמיים, שבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, "לחם פנג"⁸⁹, "גלוסקאות וכלי מילת"⁹⁰.

וביחד עם זה תהי' גם ה"קבלת פני שכינה" ("וירא אליו ה'") בתכלית השלימות, כי כולם רואים כיצד הקב"ה הוא בעל הבית האמיתי, וכולם הם ה"אורחים" שלו, והיו ענין רואות את מוריך".

ועוד והוא העיקר – שכל זה יהי' עוד לפני הקריאה ד"וירא אליו ה'" בתפילת מנחה, תיכף ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לקבוצת האורחים (ממונטריאול וכו') לומר "לחיים", והוסיף (בחיוך): שיעשו "רעש" אצל האורחים שיאמרו "לחיים" ("מ'זאל מאַכן אַ טומל באַ די אורחים זיי זאָלן זאָגן 'לחיים'").

אח"כ ניגנו האורחים (וכל הקהל) "האדרת והאמונה" (בניגון הצרפתי).

הנהנין לאדה"ז פי"ב סי"א.

88) ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

89) ראה זח"א מז, ב. רמו, א.

90) שבת ל, סע"ב. כתובות קיא, ב.

84) ר"פ תולדות (כה, יט).

85) ראה ב"מ פז, א. תנחומא תולדות א. פרש"י עה"פ.

86) ראה טושו"ע אה"ע סס"ב ס"ז.

87) ראה טושו"ע או"ח סרכ"ה ס"א. סדר ברכות

— שיחה ג' —

יב. בהמשך להמדובר בהתוועדות הקודמת⁹¹ אודות פרסום התקנה ד"הקהלת קהילות" בכל שבת⁹² בכל תפוצות ישראל במשך שנה הבאה, לימוד בענינים שהזמן גרמא, לימוד נגלה דתורה, וכן פנימיות התורה, כפי שנתגלתה בתורת החסידות,

הרי כדי להוסיף באחדותם של כל המתקהלים בכל מקום ומקום, הנה (בנוסף לשיעורים הקבועים בתורה הקיימים בכל בית כנסת בשבת, ו"נהרא נהרא ופשטי⁹³), כדאי לקבוע שבכל מקום ילמדו גם ענין אחד בתורה (כדי לאחד את כל הקהילות יחד), ע"י לימוד בפרשת השבוע [אפילו ביו"ט שלא קוראים את פרשת השבוע בשבת, הרי לומדים פרשה זו בשיעורי חת"ת⁹⁴], כידוע פתגם רבינו הזקן⁹⁵ שצריכים "לחיות עם הזמן" – עם פרשת השבוע.

והדגשת האחדות בתורה (לימוד ענין אחד ע"י כל הקהילות), שע"ז יתוסף עוד יותר באחדות ישראל – היא במיוחד בלימוד פנימיות התורה, שהרי מהחילוקים בין נגלה דתורה לפנימיות התורה הוא, שנגלה דתורה קשור עם החילוקים דזמן ומקום – וכנראה גם מזה שלכל שבוע יש פרשה מיוחדת בתורה, וכן בהלכות – שיש קדימה לענינים שהזמן גרמא, וכיו"ב; משא"כ בפנימיות התורה, המסקנא של כל לימוד (באיזה ענין שיהי') קשורה עם עבודת הנפש של כאו"א, המביאה לידי אהבת ה' ויראת ה', מהשש מצוות תמידיות שחיובן בכל זמן ובכל מקום ולכל ישראל (אנשים נשים וטף)⁹⁶.

ולכן, כדאי שילמדו גם ענינים בפנימיות התורה בענין אחד, בקשר עם פרשת השבוע. וכדי להקל הטירחא לחפש – אפשר ללמוד בספר "אור התורה" להצ"צ שיש בו כמה דרושים וחדושים על ריבוי פסוקים בכל פרשה ופרשה, מתחיל מפסוק הראשון של הפרשה (שיש בזה חביבות מיוחדת בטבע האדם); וכיו"ב בספרים אחרים, כפי שיחליטו בריצוי רוב הקהל.

ולא נוגע כמות הלימוד בזה, אלא אפילו כמה רגעים ובלמוד שורות אחדות וכיו"ב, כי בכמות הכי קטנה אפשר להכניס איכות הכי גדולה.

כמו"כ בודאי יש בכל קהילה וקהילה ענינים שצריכים לעורר אודותם ברבים וכו', ולכן כדאי שינצלו התקהלויות אלו גם לפקח על צרכי ציבור ברבים (שהרי "מפקחין על צרכי ציבור בשבת"⁹⁷), ולהחליט החלטות טובות בנוגע לענינים של מעשה בפועל.

בפרשת המועד.

95 "היום יום" ב חשון.

96 ראה הקדמת ס' החינוך.

97 ראה שבת קנ, א. ושוש"ע (ודאדה"ז) או"ח סש"ו

ס"ו (סי"ב).

91 שיחת ש"פ נח.

92 יל"ש ר"פ ויקהל (לה, א). הובא בשו"ע אדה"ז

או"ח סר"צ ס"ג. וראה תו"ש עה"פ (אות ה). וש"נ.

93 חולין יח, ב. וש"נ.

94 בהנחה אחרת: וכן בזמן המועדים – לימוד

יג. ומצוה לפרסם כל הנ"ל, בכל מקום ומקום – להקהיל קהילות בכל שבת ושבת ללמוד תורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, כולל – גם לימוד בענין אחד בכל המקומות, כדי לאחד את כולם.

ויהי רצון, שיזכו תיכף ומיד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים"⁹⁸ – בתור מלך ישראל, שהמלך משפיע את כל הענינים לאנשי העם; ודוד שייך במיוחד לשיעורי חת"ת – שיעור תהילים, ספרו של דוד "נעים זמירות ישראל"⁹⁹, ושייך גם לענין התפילה, שענינה השתפכות הנפש¹⁰⁰.

ומ"לך לך גו" באים ל"וירא אליו ה'" (כפי שהולכים לקרוא תיכף), כך שנעשה "וירא" עוד לפני תפילת מנחה – לכל יהודי, אנשים נשים וטף, בפנימיות נפשו, ויש לומר גם בפשטות – ע"י "מזלייהו חזו" (כנ"ל ס"ו), דלכל יהודי (מיד בלידתו) יש בחי' מזל שבנשמה,

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ותיכף ומיד ממש.

[אחרי שיחה זו ניגנו "יפרח בימיו"].

– שיחה ד' –

יד. בנוסף להאמור לעיל (בנוגע לתורה), יש לקשר כל דבר טוב עם מעשה בפועל – מעשה טוב, ובפרט עם נתינת הצדקה – "טוב לשמים וטוב לכריות"¹⁰¹.

ולכן, טוב ונכון להנהיג שבכל מוסדות החינוך (תלמודי תורה, חדרים, ישיבות קטנות וגדולות) יתאספו לכל הפחות פעם בשבוע (ומה טוב – יותר מפעם אחת), כמו ביום שישי (שבו מודגש ביותר הצורך בנתינת צדקה עבור צרכי שבת), לפני שנפרדים כל אחד לביתו, ויתן מנהל המוסד (מכספו הפרטי, או מקופת המוסד) לכל אחד מטבע בתור שליח מצוה על מנת ליתנו לצדקה בביתו, וזה יעורר גם את אלו שיפגוש בביתו וכו' לנתינת צדקה, ולכל עניני טוב וקדושה.

וכדי להקל בזה, מספיק שיתנו אפילו מטבע של פרוטה (בתור דוגמא); העיקר אינו הכמות, אלא שזה יעורר כל אחד להעשות דוגמא חי' לנתינת צדקה, וכל אחד יוסיף על זה מעצמו כפי נדבת לבו הטהור.

ועד"ז כדאי להנהיג בכל מוסד וארגון יהודי ומקום ציבורי, שמנהל המוסד יחלק לכל הפועלים שליחות לצדקה.

100) ראה שמואל-א, א, טו.

101) ראה קידושין מ, א.

98) ר"ה כה, א.

99) שמואל-ב, כג, א. וראה שהש"ר פ"ב, ד

(בתחילתו).

ויש מקום לומר שכך ינהגו גם במוסדות ציבור וארגונים של אינם-יהודים, שהרי לכמה דעות¹⁰² ענין הצדקה הוא משבע מצוות בני נח, מכיון שזה נוגע ליישוב העולם. ובפרט כפי שרואים במדינה זו שענין הצדקה מקובל אצל אומות העולם, ועד שזהו עמוד התווך של המדינה.

ויש לפרסם זאת בכל מקום ומקום, ובודאי יתקבלו הדברים ויצליחו באופן שלמעלה מן המשוער, בעומק ורוחב ואורך.

טו. ובהמשך לזה, כאן המקום להזמין את אלו שהגישו קנקני משקה "המשמח"¹⁰³ בקשר לפעילות בענינים האמורים – הפצת מעשים טובים, או הפצת התורה והתפילה – שיעלו למעלה ויכריזו כל אחד במה המדובר, ד"מצוה לפרסם עושי מצוה"¹⁰⁴, שמהם יראו וכן יעשו.

ועוד והוא העיקר – שמהכרזה והפרסום אודות פעולות אלו, נזכה בקרוב ממש לפרסום הכי גדול של כל עניני מצוה בכל העולם כולו, עד להכרזה העיקרית – "הנה זה בא"¹⁰⁵. . . קול צמח איש צמח שמו, הוא דוד בעצמו¹⁰⁶, שדוד מלכא משיחא בא ("קומט צו גיין") לבית הכנסת ובית המדרש זה, "מקום שמגדלין בו תורה" ותפילה¹⁰⁷, ומביא את כולנו "אל הארץ אשר אראך", "והיו עיניך רואות את מוריך" (שמעין זה כבר הי' בשעת מתן תורה¹⁰⁸) – בגאולה האמיתית והשלימה.

וזוכים מיד להגילוי ד"וירא אליו ה'", באופן ד"מראה באצבעו ואומר זה"¹⁰⁹, תיכף ומיד ממש.

[אחרי חלוקת המשקה התחיל לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל. אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:20 לערך].

105) ל' הכתוב – שה"ש ב, ח. וראה שהש"ר עה"פ.

106) פיוט "אומץ ישעך" להושענא רבה.

107) ל' חז"ל – מגילה כז, א.

108) תניא פל"ו (מו, א).

109) ראה תענית בסופה. שמו"ר פכ"ג, יד.

102) חידושי הר"ן סנהדרין נו, ב. יד רמ"ה שם נו, ב.

וראה לקו"ש ח"ה ע' 157 ואילך. וש"נ.

103) ס' שופטים ט, יג.

104) שו"ת הרשב"א ח"א סתקפ"א. הובא במג"א

או"ח סקנ"ד סקכ"ג. רמ"א יו"ד סרמ"ט סי"ג.

יומן

אורחים יותר מחודש תשרי), לכן יכבדו אותם באמירת "לחיים", וכל הקהל יענה להם "לחיים טובים וארוכים" וכו'.

מיד בסיום השיחה הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לעבר קבוצת האורחים (צרפתים) ממונטריאול שעמדו לצד הפירמידה המערבית שיאמרו "לחיים", ואח"כ הוסיף (בחיך):
"מ'זאל מאַכן אַ טומל באַ די אורחים", זיי זאָלן זאָגן 'לחיים'."

אח"כ החלו האורחים לנגן "האדרת והאמונה" (בניגון הצרפתי), והקהל הצטרף. כ"ק אדמו"ר שליט"א הניף בידו השמאלית הק' לעברם במשך זמן השירה, בתנועות חזקות.

בשיחה ג' אמר שבהמשך להמדובר בהתוועדות הקודמת על הצורך להקהל קהילות בכל שבת בכל תפוצות ישראל במשך שנה הבאה, הרי כדי להוסיף באחדותם של המתקהלים, כדאי שילמדו (בנוסף לשיעורים הנלמדים בביהכ"נ בשבת, ונהרא נהרא ופשטי") ענין בפרשת השבוע, כידוע פתגמו של אדמו"ר הזקן ש"צריכים לחיות עם הזמן".

אח"כ הוסיף שכדאי ללמוד בהזדמנויות אלו גם ענינים מפנימיות התורה (שמודגש בה ענין האחדות) על פרשת השבוע, כמו "אור התורה" להצ"צ שיש בו כמה חידושים על כל פרשה,

(1) ע"פ א' היומנים אמר: "צווישן די אורחים" (= "בין האורחים").

(2) = "שיעשו רעש" אצל האורחים, שהם יאמרו 'לחיים'."

• יום שבת קודש פרשת לך לך, י"א מרחשון •

בשעה 1:30 לערך ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות, כשהקהל מנגן "השנה תהא שנת ניסים", עד שכ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב. אחרי שבירך על היין שרו "שיר מזמור לבני קורח" (כרגיל).

אח"כ פתח בשיחה א', בה דיבר באריכות על ההוראה הנלמדת מתחילת הפרשה ("ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וגו'"), שכ"א צריך להתנהג באופן נעלה שלא בערך לגבי מה שהתנהג עד עכשיו, "עולם חדש ראה", הן בנוגע לעצמו והן בנוגע להשפעה על סביבתו. ובמיוחד כשנמצאים בשנת תש"נ שהר"ת שלה "תהא שנת ניסים", הרי בודאי שמוטל על כ"א להתנהג באופן של "נס" לגבי מעמדו ומצבו לפני כן.

בהמשך השיחה אמר שע"י הנהגה כזו זוכים למ"ש בתחילת הפרשה הבאה "וירא אליו ה'" - להתגלותו של הקב"ה, וכ"א צריך שתהא לו תשוקה ורצון שהקב"ה יתגלה אליו, כהסיפור הידוע עם כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

בסיום השיחה הקהל ניגן את מארש נפוליון, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בתנועות ראשו הק'.

בשיחה ב' אמר שמצינו אצל אברהם אבינו ש"גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכניה", ומכיון שלשבת זו הגיעו אורחים מכו"כ מקומות ברחבי תבל (ובפרט כשנמצאים עכשיו בחודש מרחשון שמודגש בו הענין של הכנסת

אח"כ החלה חלוקת המשקה. היו 5 בקבוקים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מזג מעט מכל בקבוק לתוך גביעו (והפעם לא החזיר אח"כ מהגביע לבקבוקים, כבכל פעם).

אחרון הלוקחים הי' ר' שמואל שי' גרייזמן מאה"ק עבור הכינוס המרכזי של צעירי אגודת חב"ד לרגל ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א. כשסיים הנ"ל להכריז, החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלווי"צ ז"ל (כבשבוע שעבר).

מיד לאחר מכן אחז כ"ק אדמו"ר שליט"א בשתי ידיו הק' (!) את גביעו המלא במשקה, ושתה עד גמירא. אח"כ טעם מה"מזונות".

לאחר מכן הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:20 לערך.

יצויין כי דיבורו הק' בשעת ההתוועדות הי' בקול רם (אחרי שכבר תקופה ארוכה לא הי' כך), ובפרט בשיחה א' וב'.

אח"כ התפללו תפילת מנחה, ובסיום התפילה הכריז הגבאי שמטעם הרבנים ביקשו למסור שבכל ליל שבת קודש יתקיים שיעור בלקוטי שיחות על פרשת השבוע אחרי התפילה (כמדובר בהתוועדות).

וכיו"ב בשאר ענינים כפי שיחליטו רוב הקהל, ולא נוגע כל כך כמות הלימוד, אלא מספיק כו"כ רגעים וכיו"ב. ומכיון שבכל קהילה יש ענינים שצריך לעורר עליהם - כדאי לנצל את ההזדמנויות הנ"ל ולעורר ולפקח על צרכי הרבים.

בסיום שיחה זו ניגן הקהל "יפרח בימיו", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בתנועות ב' ידיו הק' (לסירוגין) כשמניף את ידו בעיקר לעבר קבוצת האורחים.

בשיחה ד' עורר שבנוסף להמדובר לעיל - יש להוסיף גם בנתינה לצדקה, והציע שבכל מוסדות החינוך יתאספו לכל הפחות פעם בשבוע (ומה טוב - יותר מפעם אחת) כמו ביום שישי, ואז יתן מנהל המוסד (מכספו הפרטי או מקופת המוסד) לכל א' מטבע ע"מ לתתו לצדקה בביתו. וזה יעורר גם את אלה שיפגוש בביתו וכו' לנתינה לצדקה. וכדי לא להכביד - יתנו מטבע של פרוטה (בתור דוגמא), וזה יעורר את כאו"א להוסיף מעצמו כפי נדבת לבו הטהור. ועד"ז כדאי להנהיג בכל מקום ומוסד ציבורי, ויש מקום לומר שגם באומות העולם ינהיגו כך, שהרי לכמה דעות ענין הצדקה הוא משבע מצוות בני נח, שהרי זהו מיישוב העולם, ובפרט במדינה זו שענין הצדקה מקובל אף על אומות העולם.

את השיחה סיים באומרו שאלה שהגישו בקבוקי משקה המשמח, שיעלו למעלה ויכריזו כ"א על ענינו וכו'.

ר"ד מחלוקת הדולרים

טובות, הצלחה רבה".

• חבר הכנסת מר רחבעם שי' זאבי
הציג את עצמו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך):
"קראתי הרבה אודותך בהעיתונים
במשך שנים רבות".

הנ"ל: הייתי אצל כבודו כמה פעמים.
אם כבודו יסכים להדריך אותי, מה עלינו
לעשות בשביל לשמור על ארץ ישראל –
שלא עשינו עוד?

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "להפיץ
היהדות. מה שעד עתה לא התעסקו
בארץ ישראל – למרות הפליאה שלא
התעסקו – לעשות מתושבי ארץ ישראל
שיהיו בני ארץ ישראל, לא רק ישיבה
גשמית שם, אלא גם ישיבה רוחניית,
עד כדי כך שכל רואיהם יכירו שהם
ילידי ומתחנכי (ב)ארץ אשר שמה 'ארץ
ישראל', ובשביל שזה יהי' נחלת עולם
לעם עולם, באופן נחלת עולם – זאת
אומרת שזהו ניכר בכל יום ויום. ואין
הדבר קשה כל כך, כי (זהו) אין צריך
לחדש דבר חדש, כי אם לגלות מה שכבר
ישנו בכל איש ואשה מישראל, אפילו
בהקטנים. אדרבה – בהקטנים נמצא
זה בצורה טהורה יותר", וסיים (בחיוך):
"ובלי התערבות של כל פוליטיקה, ושל
כל ענינים צדדיים".

הנ"ל: מה עלי לעשות בכנסת ולא
עשיתי?

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "להכריז בכל
עת מצוא ש'ארץ ישראל' הפירוש הוא –
לא רק שזהו שטח שנקרא ארץ ישראל,
אלא שכל הנמצא בשטח זה הוא נעשה
חדור ב'ישראל', זאת אומרת ב'תורה

יום ראשון, י"ד מרחשון

• גברת ח. תחי' שארף עברה
בהחזיקה את בנה שלום דובער שי',
והריל"ג אמר שהיום הוא יום הולדתו
והתספורת ("אפשרעניש").

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "שוין געוואָרן
דריי...?".¹

הריל"ג השיב שהיום הוא נעשה
בן שלוש, והגיש זוג מספריים שהוכנו
מראש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את
המספריים והחל לספר את שערותיו של
הילד. אמו אמרה לילד שכ"ק אדמו"ר
שליט"א מניח לו פאות ושלא יפחד,
ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך):
"דאַרפט ער דאָך ניט שרעקן פון מיר...".²

כ"ק אדמו"ר שליט"א הניח את
השערות בתוך שקית שהאמא החזיקה,
ונתן לילד דולר נוסף באומר: "דאָס איז
פאַר די האָר, זאָל זיין בשורות טובות".³

לגברת שארף נתן דולר נוסף באומר:
"האַבן פון עם אַ סאַך חסידישע נחת –
פון אַלע קינדער".⁴

אח"כ עבר שני בני' הנוספים ובתה.
הראשון אמר "ווי וואָנט משיח נאָר",
ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אמן",
ולשני הניף את ידו הק' בתנועת עידוד.
לאחותם אמר: "זאָל זיין בשורות

(1) = [הוא] כבר נעשה שלוש...?".

(2) = "הוא הרי לא צריך לפחד ממני...".

(3) = "זהו בשביל השער, שיהיו בשו"ט".

(4) = "שיהי' לך ממנו הרבה נחת חסידי – מכל
הילדים".

(5) = שיהיו.

גרעסטע הלכה וואָס איר האָט געקאָנט דאָ פסק'נען איז אז ער דאַרף ווערן אַ חתן! ער איז שוין נאָך אַכצן יאָר מסתמא. ער איז שוין נאָך אַכצן יאָר?⁸.

הנ"ל: ע"פ המקנה והר"י אסאד, אחרי עשרים שנה אין צורך להקפיד על חומרת הרמ"א שלא להתחתן בסוף החודש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): "מער וועט עם ניט פעלן [אויב] וועט איר נאָך צושטעלן אַ נייעם היתר... מישט זיך ניט, זאָל ער ווערן אַ חתן, און צושיקן אַ הזמנה – אַ חתונה צעטל. זאל זיין בשורות טובות און הצלחה".⁹

הנ"ל אמר שיש לו עוד נכד (הת' יוסף ישע'י שי') שלמד בארץ ישראל (בטשעבין) וכעת לומד...

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "דאָ"¹⁰.

הנ"ל: כן. הוא למדן גדול.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ס'איז דאָך דאָ אַ כלל אז 'קדושה אינה זזה ממקומה', ובפרט קדושת התורה. זאָל זיין בשורות טובות"¹¹, ונתן לו דולר נוסף באומר: "אַפגעבן כפליים לתושי"¹², ונתן לנכדו של הנ"ל דולר נוסף.

(8) = "הרי ההלכה הכי גדולה שיכלת לפסוק הוא שהוא צריך להיות חתן! הוא כבר אחרי שמונה עשרה שנה מן הסתם. אחרי שמונה עשרה שנה?"

(9) = "לא יחסר לו עוד [אם] לא תתן עוד היתר חדש... אל תתערב, שהוא יהי חתן, ולשלוח הזמנה לחתונה. שיהיו בשו"ט והצלחה".

(10) = "כאן".

(11) = "הרי ישנו כלל ש'קדושה אינה זזה ממקומה', ובפרט קדושת התורה. שיהיו בשו"ט".

(12) = "לתת כפליים לתושי".

שם לישראל', שניכר עליו שהוא נמצא – דר – בעיר או בארץ ששם יהדות היא דבר טבעי כמו האויר שנמצא בשטח ההוא".

הנ"ל: תודה רבה.

אח"כ הציג הנ"ל את הנציג של מוזיאון ארץ ישראל בארה"ב.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "בשורות טובות, הצלחה רבה", ונתן לנציג שני דולרים באומר: "זזה בשביל כפליים לתושי' בהצלחה זו. בשורות טובות, בשורות טובות".

• הריל"ג הציג את הרב שלמה זלמן שי' ברוין – מחבר ספרי "שערים המצויינים בהלכה" (על קיצור שו"ע).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "הצלחה רבה ומופלגה אין די ספרים".⁶

הנ"ל מסר מהדורא חדשה של ספרים הנ"ל (ד' כרכים) והסביר אודותם, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יע, איך האָב זיי אַסאָך גענוצט. זאָל דער אויבערשטער העלפן אויף מַזְכֶּה הרבים. זאָל מקויים ווערן אַז 'רוצה מאתיים', שרייבן ווייטער און דרוקן ווייטער אויכעט".⁷

הנ"ל הציג את נכדו אלימלך נפתלי צבי שי', וביקש ברכה שיהי חתן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "דאָך די

(6) = "הצלחה רבה ומופלגה בספרים".

(7) = "כן, השתמשתי בהם הרבה. שהקב"ה יעזור [לך] לזכות את הרבים. שיקויים 'רוצה מאתיים', לכתוב הלאה וגם להדפיס הלאה". [הנ"ל סיפר אח"כ שתכנן לבקש ברכה עבור ספריו שעתידי לכתוב, ומרוב התרגשות שכח לבקש, ואעפ"כ בירכו כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כנ"ל].

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים
ב-770 – בית חיינו – בית משיח
להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם
מתוך הרחבה ומנוחת הנפש
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא
בקבלת פני משיח צדקנו – כ"ק אדמו"ר שליט"א
יחד עם כל בני ישראל שליט"א בכל מושבותיהם
תיכף ומי"ד ממ"ש, נאוו!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר
יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,
חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל
ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר
בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –
"לא לתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"
ובעגלא דידן יתגלה לעין כל
ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'
ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל
בגאולה האמיתית והשלימה
נאו מי"ד ממ"ש ממש!